

TRGOVSKI LIST

ČASOPIS ZA TRGOVINO, IND

Licijska knjiznica,
Ljubljana

7.

Uredništvo in upravištvo je v Ljubljani, Gradišče štev. 17/1. — Dopisi se ne vračajo. — Štev. pri čekovnem uradu v Ljubljani 11.953. — Štev. telefona 552. — Naročnina za ozemlje SHS: letno D 60.—, za pol leta D 30.—, za četrt leta D 15.—, mesečno D 5.—, za inozemstvo D 90.—. — Plača in toži se v Ljubljani

LETO V.

LJUBLJANA, dne 9. februarja 1922.

ŠTEV. 17.

Špediterji in carinski posredniki.

Bližina carinske meje je prinesla Sloveniji dve novi, pred prevratom skoro nepoznani instituciji, špediterje in carinske posrednike. Špedicija je bila poprej v Sloveniji le z dvema ali tremi tvrkami zastopana, carinski agentov pa sploh nismo poznali. Po prevratu pa so inozemski špediterji takoj spoznali ugodno prometno lego Slovenije, važnosti naših prometnih križišč in omejenih trgovskih centrov za uvozno in izvozno trgovino iz Jugoslavije na sever in zapad in so skušali za vsako ceno razviti mrežo svojih podružnic tudi po Sloveniji. Tla so bila jako ugodna, ker je špedicijska obrt prosta in pri brezbriznosti naših obrtnih oblasti in krajevnih trgovskih organizacij, so kmalu uspeli z raznimi manjicijami kljub vsej stanovjski mizeriji, da so odprli svoje obrate. Konjunktura je bila leta 1919 in 1920 špediterjem izredno mila, ker mednarodni promet ni bil urejen in tudi poštnopaketni promet ni bil odprt. Pa še danes se koristijo od tega, da še vedno ni urejen mednarodni promet v kosovnem blagu po železnici, ker sestavljajo nabirane vozove, ki v važnejših relacijah stalno kurzirajo.

Institucija carinskih posrednikov je doma iz Srbije in se je lansko leto zanesla tudi v Slovenijo. Naše trgovstvo se je dolgo borilo proti tej instituciji in zahtevalo, da se jo odpravi. Ministrstvo financ tej zahtevi ni ugodilo in tako imamo sedaj že v Ljubljani, Mariboru, Celju, Rakeku in Jesenicah posrednike, deloma kot samostojne tvrdke, deloma kot nastavljene uradnike špedicijskih tvrdk, ki smejo samo potem njih izvrševati carinsko posredništvo. Kot samostojne tvrdke pa se pečajo razen posredništva tudi z odpremnim in drugimi špedicijskimi posli, tako, da je nastal v tem oziru popoln nered. Obrtne oblasti tega položaja še niso razčistile in zato bi bil skrajni čas, da se gremiji in okrajna glavarstva za stvar začnejo zanimati in izvrševanje obrtni strožje kontrolirati, da pridemo v bolj urejene razmere.

Kot glavno torišče svojega delovanja v Sloveniji so si izbrali Maribor, kjer je lani pasiral še ves izvoz za inozemstvo, ker je bila državna železnica za Italijo in Madžarsko zaprta. Ker je bila pri neurejenih prometnih razmerah špedicija zelo dobičkanosna, se je vsakdo začel pečati z njo. Tako so v Mariboru družabnice špedicijskih podjetij soproge carinskih uradnikov mariborske carinarnice, kar smatramo gotovo za inkompatibilno. Soproga vojaškega častnika anonisira v Marburger Zeitung pod imenom Janko, Hotel Meran in se bavi s špedicijo premoga in živine. Drugi dunajski tvrdki Dworschak se je lokale policijsko zaprlo, pa kljub temu poslujeja dalje. O mnogih mariborskih filijakah inozemskih špedicijskih podjetij vzemo šele iz tujih časopisov, ker nimajo te firme v Mariboru niti lokala, niti napisa, niti niso pri obrtni oblasti priglašene. — Tako anonisira v časopisu Polnischer Lloyd mariborsko podružnico Paul Janes & Co., Internationales Spedition-Haus, ki ga v Mariboru živ krst

ne pozna. Dalje v češkem tarifnem vesniku tvrka Dworschak, potem se je prisema zagrebska tvrka J. Munzer, ki so celo lansko leto izvrševali obrt brez obrtnega dovoljenja. Enako se ni prijavila tvrka »Interkontinental«. Vprašujemo se, kako je mogoče tako priseljevanje tujih špedicij, predno je vprašanje obrtne recipročnosti z Avstrijo pogodbeno rešeno? Zakaj to in kako izvršujejo glavarstva obrtno nadzorstvo? Tvarka Schenker & Co. ima nastavljenega vodjo podružnice, ki je slovenscine popolnoma nezmožen. V njenih prostorih se je nato že predani naselila nemška tvrka Blum & Popper, ki se po naših informacijah pri okrajnem glavarstvu tudi ni bila prijavila. Ima pa vsak dan na kolodvoru velike množice transportov. Samoumevno, da so se poprijeli tudi mnogi poklicni trgovci špedicije, ko so videli, kako tolerantne so naše oblasti. Ti nemški priseljenci so se smejali naši upravi, katero so tako pretkano ukamili in interesantno bi bilo dognati, v koliko jih ima naša finančna oblast v evidenci in ali jih je obdavčila ali ne?

Nato so začeli s špedicijo tudi carinski posredniki, Francozi in drugi, tako da imamo sedaj nad dvajset špedicijskih podjetij v Mariboru. Poznamo račune, ki dokazujejo, kako postopajo nekatere inozemske tvrdke na škodo naših domačih trgovcev pri obračunu valut. Tako so nekatere dunajske tvrdke tako predrzne, da že na Dunaju zaračunajo lokalne pristojbine, kakor tudi prevoznino do moje nastoje v avstrijskim, v jugoslovanskim kronah po kurzu, kakor se jim pač pojubi, včasih celo al pari.

Zato bi bilo zelo hvaležno polje, da bi se merodajne organizacije za ta vprašanja malo zanimala. Prava špedicija je za trgovstvo izredno važen gospodarski faktor, ker ima v pogled v vse trgovske zveze, smeri prometa in druge uzanse. Zato trgovcem ne more biti vseeno, kdo se vse s špedicijo peča. Radi tega smatramo zahtevo zveze špediterjev na zdajšnjem obnem zboru, da se mora špediterška obrt koncesionirati tudi iz trgovskega stališča, za popolnoma utemeljeno in upravičeno.

Po dolgotrajnem prizadevanju je nedavno dobila južna železnica pravico carinskega posredništva. Neglede na to, da je železniška uprava že po obratnem pravilniku upravičena vršiti carinsko posredništvo, je za železniški obrat, kakor tudi za stranke, ki ležijo na postajah izven carinarnice velikega pomena, da železnica carini zanje dospelo blago. Špediterji pa vidijo v tem monopoliziranju posredništva in napenjajo vse sile, da bi se § 65. žel. pravilnika uknil. Odkrito povedano, trgovstvo se s to zahtevo špediterjev ne strinja in je ne more odobravati.

V praksi carinskih posrednikov se nam marsikaj ne dopade. Vedno slišimo pritožbe o površnosti njih poslovanja, da ne varujejo dovolj interesov strank. Njih glavni interes gre za tem, da izvršijo čim več prometa in čim hitreje in da zaračunajo svoje neskromne nagrade, glede katerih še sedaj nimamo potrjene tarife, dasi je že preteklo pol leta, odkar je bila izdana zadevna naredba. Carinski posredniki imajo velikega konkurenta

v »zvaničnem carinjenju« in napenjajo potom svoje organizacije vse sile, da bi se zvanično carinjenje uknilo, češ, da je med špediterji in carinskimi posredniki že dovolj konkurence. Medtem pa stvar izgleda malo drugače in dokler obstoja institucija carinskih posrednikov, mora obstojati tudi uradno carinjenje, ker je to bilo vpeljano z namenom, da se stranke štiti pred pretiranimi zahtevami posrednikov in ker je zvanično carinjenje še edini regulator.

Carinske olajšave in carinska praksa.

Naredba ekonomsko-finanč. komiteja ministrov z dne 23. sept. 1920 štev. 61.602, s katero se je dovolil carine prosti uvoz strojev, orodja, surovin in obratnih sredstev za industrije in obrtnike, ter uporaba minimalne carine na uvoz tega blaga, ako ga uvažajo trgovci, je veljavna do preklica. Naši gospodarski krogi se poslužujejo teh ugodnosti v izdatni meri, vendar se specijelno zadnji čas neprestano množijo pritožbe o postopanju carinarnic v tem oziru, ker cariniki s svojo prakso izigravajo in naredbo i interese strank. Ker pa obseg teh pritožb že presega krog zasebnih interesov in se gre pri tem za principijelno stališče naših pridobitnih stanov, nas razmere silijo, da o stvari jasno razpravljamo.

Očividni namen naredbe je bil, da se z njo pospeši investicijsko in obnovno delo v našem gospodarstvu, da se obnovi, poveča in razširi tuzemska produkcija in s tem ojača naša ekonomska pozicija v gospodarski konkurenci z inozemstvom. Vlada je videla po prevratu, da so denarnotrne in kreditne razmere za dolgotrajne investicije neugodne in je skušala s to naredbo povzdigniti veselje in zanimanje za podjetnost. Toda že prva koncepcija naredbe 61.602 je bila tako netočna, da smo takoj izrazili svoje pomisleke in bojazen, da naredba pri birokratski praksi naših centralnih uradov in carinarnic ne bo imela praktičnega pomena. In res je bila v zadnjem času izdana cela vrsta razpisov od posameznih oddelkov ministrov, ki vedno bolj in bolj omejujejo obseg carinskih oprostitev in olajšav, tako, da je v praksi posamezniku že zelo težko doseči ugodnosti naredbe, in to zaradi samih formalnosti.

Prvi korak omejevanja te naredbe je bil, da je trgovsko ministrstvo odvzelo svojim pokrajinskim oddelkom pravico izdajanja potrdil, da se kake vrste stavbeni ali instalacijski materija ne izdeluje v tuzemstvu ali ne v dovoljni množini. Ministrstvo je oddelkom odvzelo to pravico, ne da bi bilo ta ukrep utemeljilo s kakimi stvarnimi razlogi. Na ustmena vprašanja se nam je odgovorilo, da je razlog ta, da pokrajinski oddelki ne morejo imeti pregleda preko cele države. Ta izgovor je popolnoma jalov, ker bi bilo v interesu stvari, da se izda že vendar enkrat oficijelni uradni seznam blaga, ki ga produciramo v državi. Ta seznam bi se od časa do časa dopolnjeval in bi bili na tak način vsi pokrajinski oddelki natančno podučeni o stanju produkcije. Sedaj

se morajo stranke obračati po potrdila v Beograd in čakajo včasih po cele mesece na rešitev. Na urgenco odgovarja ministrstvo, da zadeve ne more rešiti, ker šele nabira podatke o produkciji v tuzemstvu. Medtem dospje blago in stranka čaka zaman cele tedne potuje v Beograd in končno mora povrn vseh stroškov vendar le plačati carino, lezarino ali stojnino v večjem znesku kot bi znašala carina, ako bi jo bila takoj plačala. Tudi postopajo različni referenti popolnoma svojevoljno. Eden zahteva originalno fakturo, drugi zahteva overovljeno srbsko prestavo fakture, tretji natančen popis uvažanih predmetov in ako teh prilog ni, se spis ne reši.

Po tej naredbi je izšla druga naredba generalne direkcije carine, da se za carine prosti uvoz strojnih delov mora delati posebna prošnja na carinsko direkcijo v Beograd. Razmere v direkciji so nam znane. Ona je pravo pokopališče prošenj in spisov in skor noče reusirati s prošnjo, jo mora oddati kakemu odvetniku v Beograd, kateremu potem plača za posredovanje včasih več, kot pa bi bila znašala carina. Istotako se morajo delati prošnje za carine prosti uvoz surovin, kemič. in obratnih sredstev in polfabrikatov na carinsko direkcijo. Pri tem se zahteva natančen popis uporabe, način proizvodnje in razne druge podatke. Toda kljub podrobnim prilogam se čaka zaman na rešitev. Znani so nam mnogi slučajji, ko po pol leta čakajo tovarne na odgovor. Kaj nam potem koristi taka naredba in olajšave ter oprostive, ki obstojajo samo na papirju?

Svoječasno smo že predlagali, da naj se ta sistem predrugači v toliko, da se za vsako industrijsko podjetje izda za vsako leto posebej za vse transporte celega leta na pristojno carinarnico pooblastilo, da se sme pod carinsko kontrolo uporabe imenoma nastete surovine v določenih količinah prosto uvažati. Tak sistem bi bil lahko izvedljiv, bi ne delal generalni direkciji nepotrebne pisarije, ki jo povzroča, ko se mora za vsako pošiljatev delati posebno prošnjo in ko potrdilo velja samo za dobo treh mesecev. Podjetniki pa bi imeli od takega sistema praktično korist, ker bi vedeli vnaprej z gotovostjo disponirati. Direkcija pa, dasi ni imela tehničnih vzrokov, ni hotela sprejeti tega predloga.

Krona vsega pa je, da so se našli med cariniki na nekaterih carinarnah ljudje, ki si lastijo danes pravico priznati ali nepriznati potrdila generalne direkcije carine in trgovinskega ministrstva. Ako gospod carinik reče, da potrdilo ni veljavno, ali pa, da ni predpisno izdano, je ves trud zaman in stranka izgubljena. Vsako pojasnjevanje je brezuspešno in stranka mora kljub vsem potrdilom plačati carinske pristojbine, ki znašajo mnogokrat tri do štirikratno vrednost fakture. Stranki ne pomaga nič, ako se pritoži. Izpostavlja se le nevarnosti, da jo bo mogočni carinik vzel »na piko« in ji pri prihodnji priliki temeljito zagrenil življenje.

Taka anarhija, da bi si carinik pridrževal ali lastil pravico postopati proti potrdilom ministrov, je demokratske države nevredna in jo je treba brezpogojno odpraviti in samostalnost carinskih uradnikov omejiti.

Nepriemerna predrznost v šikaniranju strank, arogantnost uradnikov v občanstvu z interesi ne služijo naši državi v ponos in ugled in konečno moramo vendar navaditi te gospode, da so oni radi interesov tu, ne pa interesi radi njih. Par strank se je dosedaj v nekaterih kričečih slučajih pritožilo na ministrstvo. In kaj je bil uspeh! Generalna direkcija carine je dala pritožbo lepo carniku na znanje, ali pa k večjemu v poročilo o zadevi. Seveda je carnik v svojem poročilu ne samo dokazal pravilnost svojega postopanja, marveč še na konec zahteval, da se stranka kaznuje, ker si upa pritožiti se proti korektnemu uradovanju. Tako je obtoženec sam svoj sodnik in stranka je blamirana, carnik pa ima samo vzpodbudo za nadaljno uganjanje nekorektnosti. Ta sistem reševanja pritožb je z disciplino in kontrolo neskladen in mi ne bomo mirovali poprej, dokler ne napravi železna roka v teh pašalukih reda.

Shod ljubljanskih obrtnikov.

(Nadaljevanje.)

Častiti zborovalci! Če sedaj pridem na posamezne davke, glede katerih imamo svoje pritožbe, naj v prvi vrsti spregovorim kratko o takozvanem davku na vojne dobičke. O takozvanih davkih na vojne dobičke pravzaprav ne bi smeli govoriti, ker se je naše premakljivo premoženje vsled strašnega padanja denarne vrednosti takorekoč zmanjšalo in o dobičkih pri obrtnikih govoriti ne moremo. Pred nami so danes velike in imenitne številke, toda to, kar predstavljajo, so samo navidezne in namišljene količine. Milijoni in stotisoči, s katerimi se danes pitamo in se jih oponašamo, v jedru in v resnici predstavljajo pravzaprav gospodarsko oslabelost in nesrečo. Ali če že enkrat imamo davek na vojne dobičke ter ga moramo vzeti nase, moramo predvsem zahtevati, da se ta davek pobira pri ljudeh, ki so v resnici na hitro obogateli, ne pa pri našem obrtniku in rokodelcu, kateri si v potu svojega obraza in vsakdanjih skrbih pomaga skozi življenje. Zantevati moramo tudi, da se enkrat preiše in na merodajnem mestu pojasni, so li v resnici v naši državi kraji, kjer se davek na vojne dobičke ali sploh ni plačal, ali pa ne resno izvajal. Kar se nas samih tiče v Ljubljani, moramo odločno protestirati proti nezmisljeni predpisom davka na vojne dobičke, kateri se je po novem letu v plačilnih nalogih pri nas predpisal za l. 1919. Prvič je neumestno, da se danes v letu 1922 zahteva plačilo davkov za leto 1919, ker sta med tem že potekli dve gospodarski zaključeni leti. Brez ozira na to, pa so bili izdani plačilni nalogi za take svote našim malim in srednjim obrtnikom, katere gredo preko vsake meje ter bi pri prizadetih obrtnikih naravnost pomenile gospodarsko smrt. Naša finančna delegacija sama je uvidela, da postopanje ni bilo srečno in pravilno, ter je odredila, da pridejo vsi ti predpisi za davek na vojne dobičke za leto 1919, v kolikor so bili izdani od davčnih oblastev samih brez sodelovanja davčnih komisij, še enkrat pred komisijo. Ta ukrep je pameten in hvalevreden, zahtevati pa moramo odločno, da se storjene krivice in napake čimprej popravi ter prizadetih obrtnikom povrne mir. Kdo more mirno delati v svojem obrtu, če ima nad seboj večno nevarnost, da ga uniči davčni pritisk.

Častiti zborovalci! Drugi davek, ki upravičeno vzbuja vsled svojega ustroja po celi naši državi med produktivnimi stanovni razburjenje in nevoljo, je takozvani davek na poslovni promet. Ta davek je bil nahitro, brez sodelovanja gospodarskih korporacij, upeljan leta 1920. Vemo in priznamo, da mora država iskati novih virov, ali kadar jih išče je vendar potrebno, da se poprej kakor v drugih državah tudi pri nas zaslúžijo strokovnjaki

glede načina in pobiranja novega davka. Ta davek se je prvotno pobiral na carinarnicah pri uvozu in izvozu in samo industrijska podjetja so morala voditi zapiske o prometu. Po letu leta 1921 pa se je ta davek izpremenil ter uredil tako, da se plačuje v izmeri 1% na podlagi vseh kupcij in poslov, katere je zapisovali v posebnih, v to določenih knjigah. Glede tega davka so bile razširjene najrazličnejše vesti o tem, ali je veljavna ali ne, nadalje o tem, ali ga je narodna skupščina sprejela ali ne. Pravilno so bili naši ljudje vsi zbegani po časopisnih vestih in niso imeli pravega pouka o tem, kako je s plačilom tega davka. Nase gospodarske korporacije v Sloveniji kakor drugod, so ponovno bile na delu, da dosežejo ali opravijo ali vsaj omiljenje tega zakona. Za enkrat je glasom objav finančne delegacije položaj tak, da se je pripraviti na plačilo tega davka na podlagi knjig, kakor so predpisane za zaupni kvartal preteklega leta. Za čas od novega leta dalje, pa se obljubljuje od finančnega ministra izpremembe. Kar se tiče naših obrtnikov, moramo z vso odločnostjo izjavljati, da smatramo ta davek v sedanji obliki, z ozirom na naš gospodarski položaj in za razmere v naši državi, za popolnoma nesprejemljiv in neizvedljiv. Gospodarske prilike v naši državi so tako različne, da je popolnoma izključeno, da bi se mogel ta zakon enakomerno izvajati po vseh delih naše države. Davek na poslovni promet je moderen davek, na katerega so v Nemčiji navzlic njeni visoki gospodarski razvitosti začeli misliti šele v letih 1914 in pozneje 1918. Ta davek je po svoji naravi tak, da predpostavlja visoko stopinjo gospodarskega razvoja in napredka. Ta davek je tak, da predpostavlja veliko izobraženost kupčijskega in obrtnega stanu, ker stavlja do trgovskih in obrtniških interesov velike zahteve glede pismenosti in kupčijske izobrazbe ter komercialne organizacije. V naši državi pa, kakor je znano, je v tem pogledu celo pri nas in v drugih gospodar. više razvitih krajih, obrtni ustroj tak, da je ogromni večini prizadetih trgovcev in obrtnikov nemožne izpolnjevati težke zahteve tega zakona. Pa tudi od strani davčnih oblastev zahteva ta zakon velik, dober in točno poslujoč aparat, ako se ga hoče pametno in brez sekatur izvajati. Pri nas se je ta davek uvedel v taki obliki, ki nareja največje težave celo v gospodarsko najbolj naprednih državah. Kar se tiče nas obrtnikov, moramo mi stati odločno na stališču, da je treba oprostiti tega davka kratkoma najmanj vse tiste obrtnike, ki so po svojem bistvu rokodelci ter delajo samo z dvema pomočnikoma. Število vajencev pri tem sploh ne sme prihajati v poštev. Glede vseh drugih obrtnikov pa je treba stati na stališču, da jih je pavšalirati glede davka na poslovni promet. V tem pogledu stojimo na stališču, da naš obrtnik vseh vrst, ni v položaju ustrezati tistim velikim zahtevam, katere predpisuje obstoječi zakon glede voditve knjig in zapiskov. Organizirano obrtništvo naše mora stati sploh na stališču, da je treba respektirati kupčijske knjige, katere vodijo trgovci in obrtniki, kot posebno obratno tajnost vsakega trgovskega in obrtnega gospodarja. Za pavšaliranje tega davka je pač mogoče dobiti merilo prilično na isti način, kakor je merodajen za pridobnino, to je naš obrtni davek v ožjem zmislu besede. Proti temu davku, kakor se je pri nas hotel izvajati, moramo z vso odločnostjo protestirati. Zakaj položaj je tak, da se je ta davek pri nas v različnih razglasih od strani finančne uprave samo še poslabšalo. V zakonu predvidena davčna prostost za male obrtnike se je preko določil zakona razlagala tesnejše, in gledé pavšaliranja se je pravtako postopalo naravnost pedantično in malenkostno. Taka davčna praksa je popolnoma pogrešna, ker so stroški za pobiranje in kontrolo davka neprimerno večji, kakor pa je pričakovati uspeha pri davku pri teh malih in gospodarsko slabih ljudeh.

Častiti zborovalci! Končam in po-

navljam, da morajo prenehati krivice, katere se gode našemu obrtniškem stanu. Mi smo drage volje pripravljene dati za državne potrebe, kar se giblje v razumnih mejah, odločno pa se moramo upirati taki davčni upravi in takim davčnim zakonom, katere morajo neogibno voditi naš rokodelski in obrtni stan v gospodarski polum in siromašnost.

(Dalje prih.)

Resolucija obrtnikov.

Na javnem shodu v Ljubljani, dne 5. februarja, sklicanem od obrtniških organizacij zbrani obrtniki so sklenili sledeče resolucije:

1. Prou v zadnjem času izdanim plačilnim nalogom za davek na vojne dobičke odločno protestiramo, ker predstavljajo sino obremenitev obrtnim davkoplačevalcem in bi pri mnogih obrtnikih povzročili uničenje eksistence. Zahtevani davki so neznosni in je nujno potrebno, da se revidirajo izdani plačilni nalogi, ki segajo v gospodarsko že zaključeno dobo. Zborovalci z zadoščenjem jemljejo v vednost ukrep finančne delegacije, da bo o teh predpisih še sklepala cenilna komisija ter za trdno pričakujejo, da se izdani predpisi znizajo na pravično in racionalno mero.

2. Spričo alarmantnih vesti v raznih časopisih, da se namerava proglasiti tudi leto 1920 za vojno leto ter pobirati tudi za leto 1920 davek na vojne dobičke, odločno protestiramo proti vsaki taki nesprejemljivi in gospodarsko neutemeljeni nameri ter pozivljamo nar. postance vseh strank, da odločno nastopijo proti vsakemu takemu poskusu. Obrtni in trgovski interesi smo že po obstoječih davkih preobremenjeni ter odločno odklanjamo sedaj četrto leto po vojni take nesrečne in pogubne fiskalne poskuse.

3. Z ozirom na ponovna poročila časopisov, da se predpis in pobiranje davkov ne vrši v celi državi enakomerno ter da se v nekaterih pokrajnih naše države sploh ni zahtevalo davka na vojne dobičke, zahtevamo v tem pogledu od poklicanih mest točnih pojasnil, ali so resnična ta časopisna poročila, katera vzbujajo naravno pri nas veliko nevoljo ter morajo slabo učinkovati na davčno moralo in razpoloženje davkoplačevalcev.

4. Ker je davek na poslovni promet po sedaj veljavni uredbi z ozirom na dejanski položaj v obrtu in trgovini naše države efektivno neizvedljiv ter se nalaga obrtnikom neizpolnjive dolžnosti, zahtevamo odpravo tega davka. Ako pa se davek pridržuje proti pričakovanju, je nujno potrebno, da se bistveno preuredi in prilagodi našim gospodarskim prilikam. Zahtevamo, da se čuva in varuje tajnost in neokrnjenost kupčijskih knjig. Male obrtnike, koji delajo ne glede na število vajencev redno z ne več kakor z dvema pomočnikoma, je treba povsem oprostiti tega davka. Pri vseh drugih obrtnikih kakor tudi pri trgovcih na drobno smatramo ta davek za izvedljiv le tedaj, če se splošno izvede pavšaliranje tega davka.

5. Uvidevajoč potrebo davkov za redno državno gospodarstvo moramo spričo dejstva, da davčna bremena vedno naraščajo ter se nalagajo le obrtnemu in trgovskemu stanu ter mestnemu prebivalstvu, opozarjati z vso odločnostjo na neumestnost in na nepravilnost take finančne politike, katera ne vpoštevata dejanskega položaja in obstoječe strukture v naši državi. Zdravo in uspešno davčno politiko je pri nas mogoče le voditi, ako se v davčno breme privzema vsepovsod tudi agrarni del našega prebivalstva sorazmerno njegovi gospodarski sili.

6. Opozarjamo končno na potrebo, da se pri izdajanju novih davčnih zakonov postopa previdno in preudarno ter se daje gospodarskim in stanovskim korporacijam priliko, zavzemati pravočasno svoje stališče glede novih davčnih projektov.

7. Resolucije naj se pošljejo g. ministru in pokrajinskemu namestniku, delegaciji ministrstva financ, vsem kompetentnim ministrstvom, zakonodajnemu odboru, politič. strankam in gospodarskim organizacijam.

Pridobninske izjave.

Razglas finančne delegacije z dne 21. januarja 1922, št. A. 1. 84/1. poziva vse davčne zavezance, da vize v času od dne 1. februarja do 1. marca t. l. pridobninske izjave za davčno leto 1922/23.

To je takozvani splošni poziv k vložitvi davčne napovedi. Posebni pozivov, naslovljenih na vsakega posameznega davkoplačevalca ne bo. Opravi jih je finančni zakon za leto 1921, Uradni list št. 50/240 z dne 4. avgusta 1921.

Kdor ne poda pridobninske izjave v predpisanem roku, bo kontumiran. Občna pridobnina (obrti davek) se mu oameri na podstavi uradnih podatkov. Zaupne skusnje so pokazale, da ni v tem oziru skušati davčnih oblastí.

V takem slučaju je kaj lanko možna preobdoba. Kdor pa ni součeloval pri davčni priredbi, eventuelne preobdobe ne more uspešno spodbijati.

Z razglasom se podrobneje pečamo radi tega, ker gre tu za prvo redno davčno priredbo po dolgih letih. Da bodo nasa izvajanja bolj pregledna in razumljiva, pojasnimo obenem tudi bistvo davka.

Občno pridobnino imenujemo v vsakdanjem življenju tudi obrtni davek. Davku je podvržen vsak, ki obratuje kako pridobitno podjetje ali izvršuje kako na dobiček mereče opravilo (§ 1, zakona z dne 25. 10. 1896, drž. zak. št. 220). V prevojni dobi je davek odmerjala davčna komisija. Le pri na novo začeti obrti je izvršila oamero davčna oblast.

V vojni dobi se je obrtni davek odmerjal na poseben način. Vzel se je zaupni redno oamerjeni davčni znesek kot temeljni davek; vojne razmere (višji promet itd.), so se pa vpoštevale na ta način, da se je pobiral še vojni pribitek k občni pridobnini. Še pozneje, t. j. po razpadu Avstrije so se nadaljne spremembe prometa vpoštevale s tem, da se je davčni znesek početvoril. Šele sedaj je finančna uprava prišla v položaj, da more na reden način prirediti obrtni davek.

Priredba sama je precej komplikirana, kakor je to običajno pri kontingentiranih davkih.

Bistvo kontingentnega sistema obstoji v tem, da je že v naprej določeno, koliko naj dobi država na kakem davku.

To velja tudi za naš obrtni davek. Vsak davkoplačevalec, ki je zavezan občni pridobnini, participira na davku z onim deležem, ki odgovarja srednji donosnosti njegovega obrta ali opravila v razmerju do srednje donosnosti obrtov in opravil drugih davčnih zavezancev v isti davčni družbi. Kontingent, t. j. ona v naprej določena vsota davka, katerega naj dobi država na obrtnem davku, se razdeli na štiri davčne družbe. Davkoplačevalci, ki so bili do gotovega dne že obdačeni z občno pridobnino, se uvrste namreč v eno sledečih davčnih družb. V prvi razred so uvrščeni oni z davčnim zneskom nad 2000 K, v drugi z davčnim zneskom nad 300 K do 2000 K, v tretji oni z zneskom nad 60 K do 300 K in v zadnji četrti razred pa še ostali davčni zavezanci, ki so imeli davčen znesek do 60 K.

Vsaka taka družba nosi svoj del kontingenta. Dotični znesek se nato razdeli na posamezne, pridobnini zavezane pripadnike dotične davčne družbe. Davčni stranki se dodeli — kakor smo to že zgoraj omenili — oni davčni postavki, ki odgovarja srednji donosnosti njegovega obrta oziroma opravila v razmerju do srednje donosnosti obrtov in opravil drugih davčnih zavezancev, ki so v isti davčni družbi. S tem je poskrbljeno, da je obdoba vsestransko sorazmerna.

Davčni postavki, katere lahko dobi davčni zavezanec, so sledeči:

3 K	24 K	90 K	320 K	1160 K
4 K	30 K	100 K	360 K	1320 K
5 K	36 K	110 K	440 K	1480 K
6 K	42 K	120 K	520 K	1640 K
8 K	48 K	140 K	600 K	1800 K
10 K	56 K	160 K	680 K	2000 K
12 K	64 K	180 K	800 K	2200 K
16 K	72 K	240 K	920 K	2400 K
20 K	80 K	280 K	1040 K	2600 K

Nastopni davčni postavki rastejo po 400 K.

Ko se odkazuje te davčne postavke, ni možno v naprej vedeti, ali bo de sklepna svota večja ali nižja kot oni del kontingenta, ki odpade na dotično davčno družbo.

(Dalje prih.)

Kopirni stroj: **Alexa.** THE REX CO., LJUBLJANA.

Izvoz in uvoz.

Madžarski izvoz raste. Izvoz agrarnih produktov iz Madžarske se rapiano večja. Zadnje polletje, odkar izdaja poljedeljsko ministrstvo samo izvoznice, se je vložilo 29.000 prošanj za izvoz, ki so zadevale 280.000 vagonov agrarnih produktov. Seveda se je ugodilo predloženim prošnjam le deloma. Temu nasprotno se je prosilo za uvoz samo 1200 vagonov agrarnih produktov. Madžarski eksporterji so v zadnjem polletju izvozili 20 vagonov jaje, pri vsakem vagonu so zaslužili 220.000 kron. V zadnjih tednih se je izvozilo 100 vagonov perutnine. Večina izvoženih jaje je bila namenjena v Švico, izvožena perutnina pa v Anglijo.

Narodno gospodarske zadeve.

Trgovina.

Trgovina na Balkanu in Madžari. — »Narodni Listy« posvečajo daljši članek energičnemu nastopu madžarske vlade, koja hoče zgraditi v Budimpešti centralno luko za 1 milijardo kron. V tej luki naj bi se koncentrirala vsa balkanska trgovina. Država bi prispevala k zgradbi s 650 milijoni. Začeli so se že pregovori v tem oziru s francosko firmo Schneider in Creosot. Madžari zahtevajo, da bo šla vsa trgovina z Balkanom čez njihovo ozemlje ter poskušajo zato stopiti v zvezo z Italijo, Francijo in Nemčijo. — Posrečilo se jim je že, da so si zagotovili direktno železniško zvezo s temi državami.

Industrija.

Eksplozivne snovi, kakor titanit, dynamon, amoniak, paronit, vžigalnike itd., v rudarske in industrijske svrhe je pričela izdelovati tvrdka »Titanit« d. d. za kemično industrijo v Zagrebu.

Razstreljivo »kamniktit« treh vrst izdeluje »Državna barutana v Kamniku«. — Vse tri vrste kamniktita je dobili pri vojnem skladišču dravske divizijske oblasti v Ljubljani po ceni 9.50 Din za 1 kg. Oblasti, podjetja, tvrdke, posamezniki itd., kateri želijo dobiti eksploziv, naj se obračajo s svojimi prošnjami na pristojno Armijsko oblast, do večje količine pa direktno na Ministrstvo vojne i mornarice, art. tehn. oddel. v Beogradu. Prošnjo je taksirati s kolekom 2 Din in priložiti potrdilo policije, da so eksplozivi potrebni v industrijske svrhe. — Brez odobrenja g. min. vojne i mornarice barutana ne sme izdati niti grama smodnika ali eksploziva. Eksplozivno se pošilja samo po železnici.

Industrijska kriza v Čehoslovaški. Vsled porasta čehoslovaške industrije se vedno bolj razširja kriza v češki industriji. Sladkorna industrija, ki je imela do sedaj vedno visoko konjunkturo, se tudi že nahaja v krizi, ter so vsled tega sladkorne cene znatno padle. Delavci češkega sladkornega društva, ki so v najslabši dobi na praški borzi držale na nivou povprečno 2000 K, so zadnji čas padle za 30%. Razum v gospodarski krizi se nahaja češka sladkorna industrija tudi v politični krizi, ker se za njo bijejo industrialci in agrarci. Izgleda pa, da bodo zmagali industrialci. Češki sladkor je danes na svetovnem tržišču mnogo dražji nego je ameriški, tako da je 100 kg češ-

kega sladkorja za 200 Čehoslovaških kron dražji nego je 100 kg ameriškega sladkorja. Ako se vpošteva tečaj od 60 za dolar, pomeni to, da je ameriški sladkor za 300 dolarjev na tono bolj poceni nego je češki sladkor. V slični krizi se nahaja tudi češka železna industrija, katero namenoma pritiska nemška konkurenca, ki si hoče po vsih silah osvojiti Balkan. Toda celo v Čehoslovaški sami se opaža nemško konkurenco in radi tega zahteva čehoslovaška železna industrija, da se ukine davek na koks, da bi zamogla ceneje producirati.

Denarstvo.

Pošte sprejemajo 5 dinarske bankovce. Uradno razglašajo: Poštni uradi smejo zopet sprejemati pri vplačilih od strank petdinarske bankovce državne izdaje. Sprejemali jih bodo le do 20. julija 1922. — Upajmo, da bo tudi železniška uprava odredila, da bodo njene blagajne sprejemale petdinarske novčanice.

Izdajanje uverenj za izvoz valut od strani odbora Narodne banke in njenih filijal. Ljubljanska carinarnica je dobila od generalne direkcije carine pod št. 1401 z dne 9. januarja t. l. sledečo brzojavko: »Z odlokom finančnega ministra z dne 9. t. m. je odobreno odborom Narodne banke in njenih filijal tudi nadaljno izdajanje uverenj in uverenj o izvozu valut, toda samo individualno in za vsaki slučaj posebej ter se morajo uverenja odvzemati.

Obrtna banka v Ljubljani je ustanovila v Ljutomeru podružnico, ki je že pričela poslovati.

Stanje naše državne Narodne banke SHS. Po izkazu z dne 22. januarja je bilo v prometu za 4,593.927.180 dinarjev. Število novčanic se je od 15. do 22. januarja zmanjšalo in sicer za 48.838.095 dinarjev. Kovinska podlaga je narasla od 15. do 22. januarja za 3.6 milijona na 401.192.872 dinarjev.

Italija povliha pristojbine za menjice. Finančno ravnateljstvo v Trstu obvešča, da stopi naredba glede predvojenja menjicnih pristojbin, kakor tudi pristojbin za druge trgovske vrednostne papirje v veljavo dne 1. februarja 1922.

Ponarejene čehoslovaške novčanice v naši državi. Na Dunaju so prijeli večjo družbo ponarejevalcev petkronskih čehoslovaških bankovcev. Kakor poročajo, so ponarejevalci spravili mnogo teh bankovcev v promet tudi v naši kraljevini.

Ruska državna banka. Ruska državna banka je dovolila združenim ruskim zadrugam kredit v iznosu 120.000 funtov šterlingov v svrhu nabave blaga v inozemstvu.

Čezina.

Da se prošnje radi carine prostega uvoza blaga ne zadržujejo brezpotrebno, razglašja ministrstvo za trgovino in industrijo, da morajo stranke svoje prošnje za carine prosti uvoz blaga pravilno kolekovati in jim priložiti bodisi v originalu ali prepisu račun-fakturo naročnega blaga ter predpisano takso za uverenje. Naj bi stranke vlagale predmetne prošnje predno pride pošiljatev, oziroma še prej nego naročijo blago, kajti ministrstvo mora pred izdajo uverenja iskati podatke, ako se dotično blago izdeluje v državi in ne sme rešiti prošnje dokler ne dobi teh podatkov.

Davki.

Ukinjenje nekaterih finančnih generalnih direkcij. Prva sekcija finančnega odbora predlaga znižanje generalnih direkcij v finančnem ministertvu, katerih je sedaj štirinajst, dočim jih ima češkoslovaška republika v svojem ministertvu za finance samo tri, in sicer za direktne, za indirektno davke in za monopole.

»Podaljšanje roka za vložitev napovedi o dohodnini za l. 1922.« Finančna delegacija objavlja uradno, da je gospod finančni minister rok za vložitev navedenih napovedi podaljšal do konca februarja t. l. Na to se opozarjajo vsi davčni zavezanici, ki dosedaj še niso vložili napovedi, naj vsaj v podaljšanem roku zadoste svoji dolžnosti, ker se jim bo sicer dohodnina in rent-

nina odmerila brez nadaljnega poziva na podstavi uradnih pripomočkov.

Davek na oglase in naznanila. Na ugovor, katerega so vložile uprave ljubljanskih dnevnikov na finančno ministertvo proti novouvedenemu davku na časopisne oglase in naznanila, je prišel od delegacije ministertva financ odgovor, da je finančno ministertvo pritožbo zavrnilo, češ, da je davek uveden na temelju zakona. S tem je zadan kritičen udarec našemu časopisju, ki zna v kratkem pokazati prav usodepolen vpliv na finance naših listov. Mar niso že neurejene valutarne in prometne razmere dovolj oskodovala naše liste, da se uvažajo pri kulturnih ustanovah nove zapreke!

Promet.

Pogajanja za mejni promet z Avstrijo. V Beogradu prično pogajanja za ureditev mejnega prometa med Avstrijo in Jugoslavijo. Avstrijska delegacija, ki je bo vodil avstrijski poslaniški upravnik v Beogradu, legacijski svetnik Hoffinger, je odpotovala v to svrhu v Beograd.

Prometne omejitve. Sprejemanje in odprema vseh posiljk za Nemčijo preko Podmokly (Bozenbach) in Decin (Tetschen) je do nadaljnega ukinjeno. — Medpotne pošiljke se zadržijo in stavijo pošiljateljem na razpolago. — Sprejemanje in odpošiljanje vsakovrstne robe civilnih, vojaških in režijskih posiljk za postajo direkcije Košice (Kaschau) in preko njenih prog je do nadaljnega ukinjeno. Dovoljeno je sprejemati kosovno robo in v vozovnih nakladah živila ter material za kurjavo in razsvetljavo. — Ukinjeno je sprejemanje onih posiljk za postaje Wien Kaiserplatz in Wien Zwischenbrücken, ki so naslovljene na ravnateljstvo Süddeutsche Donaudampfschiffarth in pošiljke, ki so naslovljene na »Pressburger Lagerhaus A. G.« za postajo Bratislava (Pozsomy). Sprejemanje ekspresne robe in kosovne robe za postaje zagrebške direkcije je zopet neomejeno prosto. — Sprejemanje in odpošiljanje izvoznih in uvoznih posiljk za in iz Italije, pri katerih prihaja carinjenje na Rakeku v poštev, je zopet dovoljeno. — Za Passau loko in tranzit v Nemčijo je ukinjeno sprejemanje vsakovrstne robe, kosovne in v vozovnih nakladah. Dovoljeno je sprejemati in odpošiljati samo živad in sveže meso.

Radi stavke v Nemčiji je s takojšnjo veljavnostjo ukinjen vsak posredni ali neposredni blagovni promet v Nemčiji in tranzitni preko Nemčije. Dopusčene so le pošiljke za postaje železnic ravnateljstva Karlsruhe, Stuttgart, Ludwigshafen, München, Nürnberg, Regensburg in Würzburg. Preko postaje Passau je dovoljena le živad v vozovnih nakladah za postaje v notranjem Bavarskem (Innerbayern). Pošiljke živadi s tovarnimi listi za Passau Ort in tranzit ali za postaje izven Bavarske, niso dovoljene preko Passau. Medpotne pošiljke se zadržijo in stavijo pošiljateljem na razpolago. Nadalje je celokupen promet v Nemčijo in preko Nemčije čez Čehoslovaško ukinjen. Medpotne pošiljke se zadržijo in stavijo pošiljateljem na razpolago. — Sprejemanje in odpošiljanje brzovozne in sporovozne kosovne robe za postajo Bakar je do vključno 20. t. m. ustavljeno. Izvzeto je meso in mesni izdelki zaklane živali, ribe, mleko, surovo maslo, kruh, kvas, testenina, sol, jajca, državne režijske in vojaške pošiljke. Radi prenapolnjenja postaje Brod, se do vstevši 15. t. m. ustavi za Bosanski Brod tranzit sprejemanje in odpošiljanje onih posiljk robe v vozovnih nakladah, ki se po tarifi naklada v pokrite vozove. Izvzete so državne, režijske in vojaške pošiljke, kakor tudi ona roba, ki se po tarifi naklada v odprte vozove, medpotne pošiljke naj iztečejo.

Kmetijstvo.

Višja poljedelska šola v Splitu. V Splitu se bo še to leto otvorila višja poljedelska šola, ki bo namenjena samo za teoretično poučevanje.

Iz naših organizacij.

Poštarne takse in pristojbine. Zveza trgovskih gremijev in zadrug se je obrnila vsled vednega povečavanja brzojavnih in telefonskih pristojbin na poštno ministertvo v Beogradu s spome-

nico, v kateri je zahtevala znižanje pristojbin. Ministertvo je odgovorilo, da želji Zveze ne more ustreči in da tudi ne more znižati pristojbine za poštne pakete, ker finančni minister zahteva, da poštno ministertvo, ne samo da krije svoje izdatke, marveč da mora dati še gotov pribitek dohodkov za splošno uporabo. Poštno ministertvo pa je do sedaj še vedno v deficitu in zato ni izključeno, da se bodo takse in pristojbine še celo povišale. Pripominjamo, da nam je ta odgovor zelo nerazumljiv, ker je splošno znano, da je naša poštna uprava prejela na račun vojne odškodnine iz Nemčije najmodernejšo opreme in inštalacijskega materijala v vrednosti več milijard mark.

Naznanila trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

Zastopništvo za Jugoslavijo za tkane angleške zastave iz tila išče neka tvrdka iz Nemčije. Naslov dobe interese pri trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani.

Poročilo o razvoju čevljarske industrije v Zedinjenih državah Severne Amerike in v Angliji je interesantom v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled.

Nemški prevod carinskega komentarja. Avstrijski trgovski muzej, oddelek avstrijskega ministertva za trgovino, obrt in industrijo in zgradbe na Dunaju, izdaja v nemškem jeziku prevode zakonov in naredb gospodarskega značaja kraljevine SHS., Čehoslovaške republike, Madžarske, Poljske, Rumunske in Italije. Prevodi se izvršujejo takoj po prejemu Službenih novin tako, da zamorejo dobiti abonenti prevode pravočasno. Tudi izdaja imenovani Trgovski muzej nemski prevod carinskega komentarja kraljestva SHS. z upoštevanjem vseh, pri izdaji istega izvršenih sprememb. Ta knjiga bo končana v sredini meseca aprila. Prodajna cena za leto 1922 znaša za kraljevino SHS. 500 dinarjev. — Podpisna cena za nemški prevod carinskega komentarja kraljevine SHS. se je določila na 0.50 za list. — Isti se razpošiljajo od avstrijskega trgovskega muzeja na Dunaju. Prijave sprejema Urad avstrijskega trgovskega muzeja Zagreb, Kačićeva ulica 7, poštni predal 127.

O Lvovskem orientalskem velesesumu, ki je bil lanskega leta v Lvovu, pri naša knjiga pod naslovom »Industrijalni in trgovinski pregled« splošen pregled omenjenega velesesuma. Interesantom je knjiga, ki vsebuje tudi naslove razstaviteljev, na vpogled pri trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani.

Dobava, prodaja.

Dobava materijala za izdelovanje kant za petrolej. Uprava državnih monopolov v Beogradu razpisuje za dan 11. marca 1922 ob 11. uri dopolne v pisarni upravnika državnih monopolov v Beogradu ofertalno licitacijo glede dobave pločevine, pocinjene žice, cina, svinca, salmijaka in solne kisline za delavnico za izdelovanje kant za petrolej. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesantom na vpogled.

Razno.

Veliki simfonični koncert orkestralnega društva Glasbene Maticice. Opozarjamo trgovske kroge na veliki simfonični koncert orkestralnega društva Glasbene Maticice, ki se vrši v ponedeljek, dne 13. t. m. v veliki dvorani hotela Union. Nadejamo se, da bo občinstvo z obilo udeležbo pokazalo svoje simpatije do prvega našega kulturnega zavoda, ki se ima boriti s tako velikimi finančnimi težkočami.

Prepovedan tranzit tobaka. Ministertvo financ je podaljšalo prepoved tranzita tobaka čez našo državo tudi za tekoče leto 1922. Transit se sme dovoliti v gotovih, posebnih slučajih z odobrenjem ministra financ.

Telefonska centrala v Medvodah. Ravnateljstvo pošte in brzojavov za Slovenijo naznanja, da se je pri poštne uradu Medvode dne 23. januarja 1922 otvorila telefonska centrala v jav-

no govorilnico za krajevni in medkrajevni promet z omejeno dnevno službo.

Prevoz (tranzit) tobaka skozi našo državo. Po odloku upravnega odbora Samostojne monopolne uprave je prepovedan tranzit tobaka skozi našo državo tudi za vse tekoče leto 1922. Vendar pa bo finančni minister v poedinah izjemnih slučajih dovoljeval tranzit tobaka pod pogojem, da je naša monopolna uprava dovoljno oskrbljena s tobakom. Prošnje za tak tranzit je pravočasno predložiti upravi drž. monopolov v Beogradu in v istih navesti vsoto in količino tobaka, zemljo porekla in zemljo destinacije, vstopno in izstopno obmejno carinarnico. Uprava drž. monopolov bo o eventualni odobritvi obvestila Generalno direkcijo carin, ki bo za vsak posamezni slučaj izdala dotičnim carinarnicam potrebna navodila in predpisala pogoje glede carinskega nadzorstva.

Za mednarodno razstavo knjig, ki se bo vršila v Firenci (Italija) daje udeležencem tozadevne informacije vodja kr. italijanske delegacije v Ljubljani.

Zakup italijanskih pošt. Kakor javlja »Corriere d'Italia«, je izdelal minister pošte projekt, glasom katerega se oddajo pošte, brzjavljivi in telefoni v zakup privatnemu društvu. Ta načrt je predložil minister radi tega, ker misli, da bodo na ta način te institucije državi nosile več koristi, nego je to bilo do sedaj mogoče.

Cene v Simplon-Ekspressu. Od 1. novembra so se cene za Simplon-Ekspress določile kakor sledi: voznja iz Zofije v Beograd stane 108.35 frankov, iz Zofije v Zagreb 209.60 frankov, iz Zofije v Trst 286.40 frankov, iz Zofije v Milan 400.90 fr., iz Zofije v Lozano 509.40 frankov, iz Zofije v Pariz 629.55 frankov, iz Zofije v Caridrad 321.20 fr. V citiranih številkah ni vračunjena pristojbina za posteljo.

Tržna poročila.

Poljski pridelki.

4. februarja: Sombor: pšenica 1610 — 1630 K, koruza 1220 — 1230 K,

ovcs 1180 — 1200 K, moka št. 0 21'50 K, št. 2 20'50 K, krušna 19 50 K,

Novi Sad: pšenica 1600 — 1620 K, koruza: 1190 — 1230 K, moka št. 0 21 — 21'50 K, št. 2 20 — 20'50 K, krušna 18 50 — 19'50 K, otrobi 805 — 810 K. —

Bečkerek: pšenica 1580 — 1600 K, koruza 1200 — 1210 K, oves 1180 — 1200 K, moka št. 0 22 K, št. 2 21 K, krušna 19'50 — 20 K, otrobi 850 K. — Kakor je razvidno, cene žitu zopet naraščajo.

Olje in mast.

Dunaj: Cene se višajo ter so za kg na drobno ab Wien: goveji loj, lepe barve 1600 K, mast 1200, holandsko laneno olje 1400, kokosovo olje 1450, ricinusovo olje, prvič prešano 1900, drugič 1850, olein 1850, olein dest. 1800, palmine peške 1600.

London: palmine peške 17'09 do 17'10 funtov sterlingov, repno olje, rafinirano 54, surovo 49, kokosovo olje Ceylon 41 6, Kafra-Singapore 25'10, Kapra-Straits 25.

Kovine.

Berlin: baker elektroliti 6'241, rafinirani 5'600 do 5'650, mehki svinec 2'025 do 2'075, remelted cink v ploščah 1700 do 1750, aluminij 3700, aluminij vlečen ali v žici 890, kositar Banka Straits-Austral 13'800 do 13'900, nikelj 12'400 do 12'700, antimon regulus 2'100 do 2'150, srebro 3'750 do 3'775.

Borza.

Zagreb, devize: 149 do 151, Bukarešta 240, Milan 1420 do 1435, London 1314 do 1318, Pariz 2570 do 2577, Praga 570 do 577, Švica 5900 do 5950, Dunaj 3 70 do 3'85, Budimpešta 47 do 47 in pol, Newyork ček 300 do 301, valute: dolarji 209 in pol do 300 in pol, avstrijske krone 4 do 4'50, franki 2525 do 2550, napoleonori 1100, marke 152 do 160, leji 230 do 235.

Jadranska banka 1100 do 1150. Ljubljanska kreditna banka 910 do 925.

Curih, devize: Berlin 2'52, Newyork 511, London 22'18, Pariz 43'20, Milan 24'20, Praga 9'62, Budimpešta 0'77, Zagreb 1'65, Varšava 0'16, Dunaj 0'17, avstrijske žigosane krone 0'08.

Berlin, devize: Rim 954 — 956 London 875'10 do 876'90, Newyork 20'179 do 20'221, Pariz 1699'25 do 1702'75, Švica 3943'55 do 3951'45, Dunaj 6'78 do 6'82, Praga 379'60 do 380'40, Budimpešta 30'96 do 31'04, Zagreb 65, Sofija 136'35 do 136'65.

Galanterija, drobnarija, papir in pletarski izdelki na debelo. Jurjevo, Ilirija, Cipulin-krema Mast za čevlje

po tovarniskih cenah.

Baloh in Rosina MARIBOR, Grajski trg št. 3.

Stolarna v Sodražici (Slovenija)



priporoča svoje izdelke, kakor politizirane gostilniške in kavarniške stole, vrtno in zaklopne stole, mize itd. itd. Ceniki na razpolago.

Vabilo

na

redni občni zbor

Elektrarne

Škofja Loka in okolica d. d.

ki se vrši dne 26. februarja 1922 ob 10. uri v mestni dvorani v Škofji Loki, Glavni trg št. 121.

DNEVNI RED:

1. Poročilo predsednika.
2. Poročilo nadzornega sveta.
3. Odobritev bilance in računskega zaključka.
4. Sklepanje o povišanju delniške glavnice na 5,000.000 K.

Vsak delničar, ki se hoče udeležiti občnega zbora, mora svoje delnice ali bančna potrdila o deponiranih delnicah, vložiti v pisarni družbe (Škofja Loka, Spodnji trg 57) proti potrdilu v času 8 dni do 2 uri pred občnim zborom (pisarna odprta ob delavnikih od 8 do 12 in od 14 do 18). Na podlagi te založbe se izda delničarju legitimacija, glaseča se na ime z navedbo števila založenih delnic in na nje spadajočih glasov.

Škofja Loka, dne 8. februarja 1922.

Predsedstvo.

Pridatke za Nat. Reg. blagajne

kontrolne trakove, šekovne zvitke, barvo itd. dobavlja ANTON RAVHEKAR, Ljubljana, Pred Škofijo 20. Glavna zal. pridakov NRK.

Vse vrste umetnih gnojil

ima vedno v zalogi po najnižji ceni

Anton Tonejc in drug, Maribor.

Uvoz in prodaja raznovrstnega inozemskega manufakturnega blaga.

A. & E. SKABERNE

Posebni oddelek za pletenine, trikotažo in perilo.

Veletrgovina A. Šarabon v Ljubljani

priporoča **špecerijsko blago raznovrstno žganje moko in deželne pridelke raznovrstno rudninsko vodo,** Lastna pražarna za kavo in mlin za dišave z električnim obratom. Ceniki na razpolago.

Trgovski pomočnik usnjarske stroke

se išče za deželo. Reflektiramo samo na prvovrstno in zanesljivo moč. Potrebno znanje slovenskega in nemškega jezika, a prednost imajo, kateri govorijo madžarski. Ponudbe z zahtevami in referencami na

Martinušič i drug, tovarna usnja, Ljutomer.

Brzjavljivi: Hedžet

Telef. št. 75.

Manufakturna trgovina na veliko Hedžet & Koritnik — Ljubljana

Frančiškanska ulica 4

Tel. št. 261 in 413. - Brzjavljivi naslov: „Banka“, Ljubljana.

Delniška glavnica 50,000.000 K. -- Rezervni zakladi 45,000.000 K.

Ljubljanska kreditna banka LJUBLJANA, Stritarjeva ulica 2. se priporoča za vse v bančno stroko spadajoče posle.

Podružnice: Split, Trst, Sarajevo, Gorica, Celje, Maribor, Ptuj, Brežice.

Prodaja srečke razredne loterije.